

ГЛОСАРІЙ

Ну як? Упоралися з вікториною? Тепер можете дізнатися більше за допомогою нашого глосарію.

ФЕЙКОВІ НОВИНИ: Словосполучення «фейкові новини» використовується часто, проте воно дещо некоректне. Журналісти мусять перевіряти інформацію, перш ніж подавати її як новину. Жодна брехня не може стати новиною, а новини не повинні містити жодної вигадки. Тож концепт фейкових новин з'явився не випадково (так-так, мова – це зовсім не нейтральне явище!) і пов'язує недостовірну інформацію з журналістикою та засобами масової інформації, щоб їх дискредитувати. Неправдива інформація з'являється не лише у форматі новин; також існують фальшиві фото, відео, твіти тощо.

ДЕЗІНФОРМАЦІЯ: Тут варто говорити про недостовірну, неточну та оманливу інформацію, яка розповсюджується навмисно, з метою обдурити. Це дуже небезпечно! Адже вона є шкідливою для суспільства – для демократії, громадського здоров'я тощо.

ПОМИЛКОВА ІНФОРМАЦІЯ: Недостовірна інформація, яку розповсюджують, вважаючи, що вона відповідає дійсності. У цьому випадку хтось просто помилився. Таке може трапитися з кожним! Але так, хоч і незумисно, ми долучаємося до створення шуму, тобто наявності великої кількості неправдивої та непотрібної

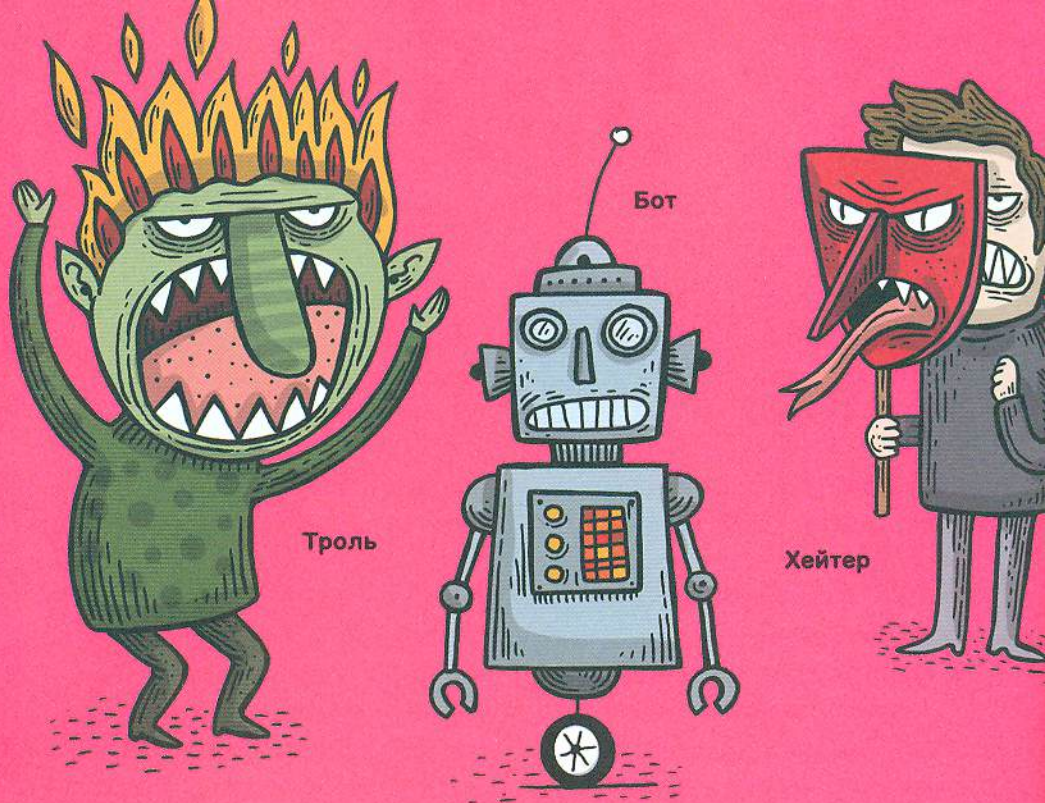
інформації, яка лише спантеличує. Тому варто бути обережнішими і перевіряти інформацію, перш ніж її поширювати.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЕЗЛАД: Інформація – явище доволі складне і може спричиняти безліч проблем. Інформаційним безладом ми називаємо масу інформації, яку отримуємо через інтернет, соцмережі та іншим шляхом і яка може призвести до складнощів у нашому повсякденному житті. Згідно з авторитетною у сфері дослідження дезінформації та цифрової гігієни організа-

цією First Draft, дезінформація, помилкова інформація та шкідлива інформація є елементами інформаційного безладу.

ШКІДЛИВА ІНФОРМАЦІЯ: Інформація, що шкодить індивіду чи спільноті. Булінг, порнопомста та лайка – ось приклади шкідливої інформації. Як і хейт. Не варто розповсюджувати подібне або брати в цьому участь. Натомість необхідно допомогти жертві, зупинити нападника та виявити співчуття.

ХИЖІ ВИДИ ІНТЕРНЕТ-ФАУНИ

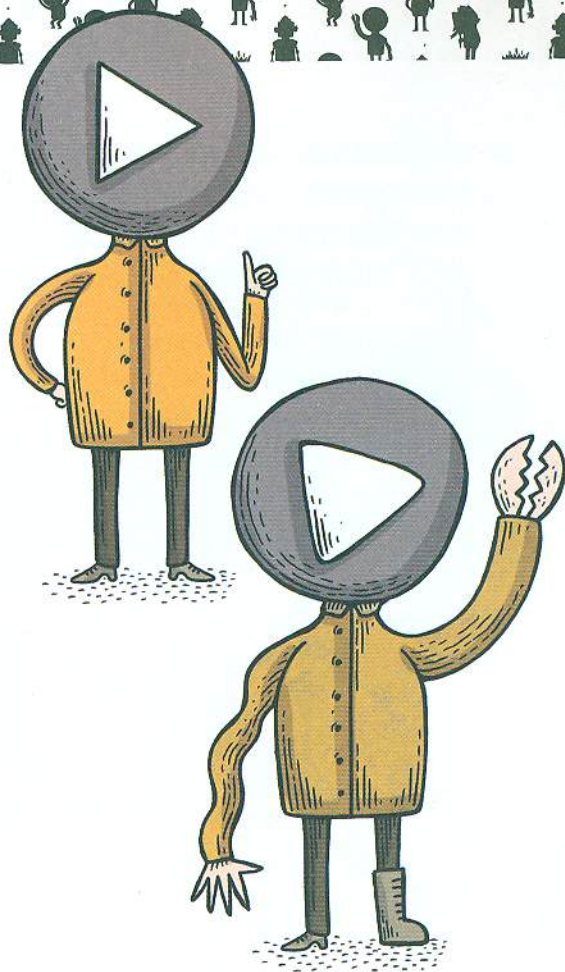
БОТИ: Автоматизовані акаунти. Що само собою не погано. Проте в соцмережах подібні облікові записи, які не належать нікому, використовуються для поширення дезінформації та пропаганди. Ось у чому проблема! Ботоферми – це фірми, які купують ботів, щоб мати більше підписників або поширювати брехню.

ХЕЙТЕРИ: Керуються ненавистю і не ховаються під маскою анонімності. Їхня ворожість зазвичай спрямована на конкретну особу чи об'єкт.

ТРОЛІ: Акаунти, які трольють, тобто знущаються з інших, цькують, злісно критикують, щоб сколихнути соцмережі. Такі тролі зазвичай ховаються за анонімними обліковими записами.

ДІПФЕЙКИ: Діпфейками можуть бути підроблені зображення, відео або аудіо, створені чи відретушовані за допомогою штучного інтелекту. Вони неймовірно реалістичні та складні, але їх також можливо розпізнати.

ШЕЛОУФЕЙКИ ТА ЧІПФЕЙКИ: Відео та аудіо, обробка яких є «дешевшою», тобто виконується вручну, називаються шелоуфейками або чіпфейками. Люди часом докладають зусиль, коли хочуть когось надурити, утім системи все ж роблять це якісніше.

ХТО СПРАВЖНИЙ?

Діпфейки з легкістю здатні обманути людське око та вухо. Щоб переконатися, наскільки реалістичними вони можуть бути, хочемо запропонувати вам гру. Завдання полягає в тому, щоб поміж фотографій двох осіб з'ясувати, яка справжня, а якої не існує. Це дуже непросто! Тим паче якщо вас не попередили, що одна з двох осіб на фотографіях вигадана. Якби ви побачили її в соцмережах, точно купилися б:

www.whichfaceisreal.com